

```

Egyszerűsítési lehetőség a skalár szorzatot kiszámító
programban:
; B
    dec    cx      ; cx ← cx-1, (vissza)számlálás
    jcxz   kez     ; ugrás a kész címkére, ha cx=0
    jmp    ism     ; ugrás az ism címkére
kez:  mov    ax,dx  ; a skalár szorzat értéke ax-ben

helyett:
; B
    LOOP  ism     ; ugrás az ism címkére,
                  ; ha kell ismételni
kez:  mov    ax,dx  ; a skalár szorzat értéke ax-ben

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 1

```

Annak érdekében, hogy a skalárszorzatot kiszámító program
ne rontson el regisztereket, kívánatos ezek mentése:
; A
    PUSH   BX     ; mentés
    PUSH   CX
    PUSH   DX
és visszamentése:
    POP    DX     ; visszamentés
    POP    CX
    POP    BX
; C

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 2

```

A paraméterek szabványos helyen történő átadása
; Két vektor skalár szorzata. 2. változat
...
; A      skalár szorzat számítása
; ELJÁRÁS HÍVÁS A PARAMÉTEREK
; SZABVÁNYOS HELYEN TÖRTÉNŐ ÁTADÁSÁVAL
CALL    SKAL     ; ELJÁRÁS HÍVÁS
                  ; eredmény az AX regiszterben
; C      eredmények kiírása
call    hexa     ; az eredmény kiírása
mov     si,offset kvse ; kocsí vissza, soremelés
call    kiíro    ; kiírása
...
ret     ; vissza az Op. rendszerhez
skalar  endp     ; a skalár eljárás vége
; D

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 3

```

SKAL    PROC     ; KÖZELI (NEAR) ELJÁRÁS
                  ; KEZDETE
; Az A-tól C-ig tartó program rész:
    PUSH   BX     ; MENTÉSEK
    PUSH   CX
    PUSH   DX
    mov    cl,n   ; cl ← n, 0 ≤ n ≤ 255
    xor    ch,ch  ; cx = n szavasan
    xor    dx,dx  ; az eredmény ideiglenes helye
    jcxz   kez    ; ugrás a kez címkére, ha n=0
    xor    bx,bx  ; bx ← 0,
                  ; bx-et használjuk indexezéshez

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 4

```

ism:  mov    al,a[bx] ; al ← a[0], később a[1], ...
      imul  b[bx]    ; ax ← a[0]*b[0], a[1]*b[1],...
      add   dx,ax    ; dx ← részösszeg
      inc  bx        ; bx ← bx+1, az index növelése
; B      ciklus vége
      LOOP ism     ; ugrás az ism címkére,
                  ; ha kell ismételni
kez:  mov    ax,dx   ; a skalár szorzat értéke ax-ben
      POP   DX      ; VISSZAMENTÉSEK
      POP   CX
      POP   BX
      RET          ; VISSZATÉRÉS A HÍVÓ
                  ; PROGRAMHOZ
; SKAL      visszatérés a C ponthoz
      SKAL  ENDP   ; A SKAL ELJÁRÁS VÉGE
; D
...
Csak az a és b vektor skalár szorzatát tudja kiszámolni!

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 5

```

A paraméterek regiszterekben történő átadása
; Két vektor skalár szorzata. 3. változat
...
; A
; ELJÁRÁS HÍVÁS A PARAMÉTEREK
; REGISZTEREKBE TÖRTÉNŐ ÁTADÁSÁVAL
      MOV    CL, n   ; PARAMÉTER BEÁLLÍTÁSOK
      XOR    CH, CH  ; CX = n, ÉRTÉK
      MOV    SI,OFFSET a ; SI ← a OFFSET CÍME
      MOV    DI,OFFSET b ; DI ← b OFFSET CÍME
      call   skal    ; eljárás hívás
                  ; eredmény az ax regiszterben
      call   hexa    ; az eredmény kiírása
      mov    si,offset kvse ; kocsí vissza, soremelés
      call   kiíro   ; kiírása
...
      ret     ; visszatérés az Op. rendszerhez
skalar  endp     ; a skalár eljárás vége

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 6

```

skal proc ; Közeli (NEAR) eljárás kezdete
push bx ; mentések
push cx
push dx
xor dx,dx ; az eredmény ideiglenes helye
jczx kez ; ugrás a kez címére, ha n=0
xor bx,bx ; bx ← 0,
; bx-et használjuk indexezéshez

```

Máté: Assembly programozás 4. előadás 7

```

ism: mov al,[SI+BX] ; FÜGGETLEN a-tól
imul BYTE PTR [DI+BX]; FÜGGETLEN b-től
; csak „BYTE PTR”-ből derül ki, hogy 8 bites a szorzás
add dx,ax ; dx ← részösszeg
inc bx ; bx ← bx+1, az index növelése
loop ism ; ugrás az ism címére,
; ha kell ismételni
kez: mov ax,dx ; a skalár szorzat értéke ax-ben
pop dx ; visszamentések
pop cx
pop bx
ret ; visszatérés a hívó programhoz
skal endp ; a skal eljárás vége
; D
...

```

Így csak kevés paraméter adható át!

Máté: Assembly programozás 4. előadás 8

```

; Két vektor skalár szorzata. 4. változat
...
; A
; ELJÁRÁS HÍVÁS A PARAMÉTEREK
; VEREMBEN TÖRTÉNŐ ÁTADÁSÁVAL
MOV AL,n ; AL-t nem kell menteni, mert
XOR AH,AH ; AX-ben kapjuk az eredményt
PUSH AX ; AX=n a verembe
MOV AX,OFFSET a ; AX ← a OFFSET címe
PUSH AX ; a verembe
MOV AX,OFFSET b ; AX ← b OFFSET címe
PUSH AX ; a verembe

```

A verembe került:
n értéke, a címe, b címe *paraméterek*

Máté: Assembly programozás 4. előadás 9

```

call skal ; eljárás hívás
; eredmény az ax regiszterben
ADD SP,6 ; paraméterek ürítése a veremből
...
ret ; visszatérés az Op. rendszerhez
skal endp ; a skalár eljárás vége

```

call skal
Hatására a verembe került a **visszatérési cím**

Máté: Assembly programozás 4. előadás 10

```

skal proc ; Közeli (near) eljárás kezdete
PUSH BP ; BP értékét mentenünk kell
MOV BP,SP ; BP ← SP,
; a stack relatív címzéshez
; mentések
PUSH SI
PUSH DI
push bx
push cx
push dx

```

A verem tartalma:
n értéke, a címe, b címe *paraméterek*
visszatérési cím,
bp, si, di, bx, cx, dx *mentett regiszterek*

Máté: Assembly programozás 4. előadás 11

A verem tartalma:

n értéke, a címe, b címe	<i>paraméterek</i>	
visszatérési cím,		<i>mentett regiszterek</i>
bp, si, di, bx, cx, dx		
(SS:SP) dx	PUSH BP ; BP értékét mentenünk kell	- 10
+ 2 cx	MOV BP,SP ; BP ← SP,	- 8
+ 4 bx		- 6
+ 6 di		- 4
+ 8 si		- 2
+10 bp	----- (SS:BP)	
+12	visszatérési cím	+ 2
+14	b címe	+ 4
+16	a címe	+ 6
+18	n értéke	+ 8
...	korábbi mentések	...

Máté: Assembly programozás 4. előadás 12

+10	bp	----- (SS:BP)	
+12	visszatérési cím		+ 2
+14	b címe		+ 4
+16	a címe		+ 6
+18	n értéke		+ 8
...	korábbi mentések		...
MOV	SI,6[BP]		; SI ← az egyik vektor címe
MOV	DI,4[BP]		; DI ← a másik vektor címe
MOV	CX,8[BP]		; CX ← a dimenzió értéke
xor	dx,dx		; az eredmény ideiglenes helye
jcxz	kesz		; ugrás a kesz címkére, ha n=0
xor	bx,bx		; bx ← 0, indexezéshez

Máté: Assembly programozás 4. előadás 13

ism: mov	al,[si+bx]		; független a-tól
imul	byte ptr [di+bx]		; független b-től
; csak „byte ptr”-ből derül ki, hogy 8 bites a szorzás			
add	dx,ax		; dx ← részösszeg
inc	bx		; bx ← bx+1, az index növelése
loop	ism		; ugrás az ism címkére, ; ha kell ismételni
kesz: mov	ax,dx		; a skalár szorzat értéke ax-ben

Máté: Assembly programozás 4. előadás 14

pop	dx		; visszamentések
pop	cx		
pop	bx		
POP	DI		
POP	SI		
POP	BP		
ret			; visszatérés a hívó programhoz
skal endp			; a skal eljárás vége
; D			
...			
ADD	SP,6		; paraméterek ürítése a veremből
helyett más megoldás:			
RET	6		; visszatérés a hívó programhoz ; verem ürítéssel: ... SP = SP + 6

Máté: Assembly programozás 4. előadás 15

C konvenció

Hogy egy eljárás különböző számú paraméterrel legyen hívható, azt úgy lehet elérni, hogy a paramétereket fordított sorrendben tesszük a verembe, mert ilyenkor a visszatérési cím alatt lesz az első, alatta a második, stb. paraméter, és általában a korábbi paraméterek döntik el, hogy hogyan folytatódik a paramétersor.

f(x,y);	push y
	push x
	call f

Máté: Assembly programozás 4. előadás 16

Lokális adat terület, rekurzív és re-entrant eljárások

Ha egy eljárás működéséhez lokális adat területre, munkaterületre van szükség, és a működés befejeztével a munkaterület tartalma fölösleges, akkor a munkaterületet célszerűen a veremben alakíthatjuk ki. A munkaterület lefoglalásának ajánlott módja:

...	proc	...	
	PUSH	BP	; BP értékének mentése
	MOV	BP,SP	; BP ← SP, ; a stack relatív címzéshez
	SUB	SP,n	; n byte-os munkaterület lefoglalása
	...		; további regiszter mentések

Máté: Assembly programozás 4. előadás 17

Lokális adat terület (NEAR eljárás esetén)

(SS:SP)	lokális adat terület	...
+ 2		...
...		...
...		...
		- 2
	bp	----- (SS:BP)
	visszatérési cím	+ 2
	paraméterek	...
	korábbi mentések	...

A munkaterület negatív displacement érték mellett stack relatív címzéssel érhető el. (A veremben átadott paraméterek ugyancsak stack relatív címzéssel, de pozitív displacement érték mellett érhetők el.)

Máté: Assembly programozás 4. előadás 18

A munkaterület felszabádítása visszatéréskor a

...		; visszamentések
MOV	SP, BP	; a munkaterület felszabádítása
POP	BP	; BP értékének visszamentése
ret	...	; visszatérés

utasításokkal történhet.

Máté: Assembly programozás

4. előadás

19

Rekurzív és re-entrant eljárások

Egy eljárás **rekurzív**, ha önmagát hívja közvetlenül, vagy más eljárásokon keresztül.

Egy eljárás **re-entrant**, ha többszöri belépést tesz lehetővé, ami azt jelenti, hogy az eljárás még nem fejeződött be, amikor újra felhívható. A rekurzív eljárással szemben a különbség az, hogy a rekurzív eljárásban „programozott”, hogy mikor történik az eljárás újra hívása, re-entrant eljárás esetén az esetleges újra hívás ideje a véletlentől függ. Ez utóbbi esetben azt, hogy a munkaterületek ne keveredjenek össze, az biztosítja, hogy újabb belépés csak másik processzusból képzelhető el, és minden processzus saját vermet használ.

Máté: Assembly programozás

4. előadás

20

Rekurzív és re-entrant eljárások

Ha egy eljárásunk készítésekor betartjuk, hogy az eljárás a paramétereit a vermen keresztül kapja, kilépéskor visszaállítja a belépéskori regiszter tartalmakat – az esetleg eredményt tartalmazó regiszterek kivételével –, továbbá a fenti módon kialakított munkaterületet használ, akkor az eljárásunk rekurzív is lehet, és a többszöri belépést is lehetővé teszi (re-entrant).

Máté: Assembly programozás

4. előadás

21

String kezelő utasítások

Az **s** forrás területet (**DS:SI**), a **d** cél területet pedig (**ES:DI**) címzi.

A mnemonik végződése (**B / W**) vagy az operandus jelzi, hogy bájtos vagy szavas a művelet.

A címzésben résztvevő indexregiszterek értéke **1**-gyel módosul bájtos, **2**-vel szavas művelet esetén.

Ha a **D (Direction)** flag értéke

0, akkor az indexregiszterek értéke növekszik, **1**, akkor csökken.

CLD ; **D** \leftarrow **0**

STD ; **D** \leftarrow **1**

Máté: Assembly programozás

4. előadás

22

Az alábbi utasítások

– mint általában az adat mozgó utasítások – érintetlenül hagyják a flag-eket

Átvitel az (**ES:DI**) által mutatott címre a (**DS:SI**) által mutatott címről:

MOVSB ; **MOVE** String Byte

MOVSW ; **MOVE** String Word

MOVS **d, s** ; **MOVE** String (byte vagy word)

d és **s** csak azt mondja meg, hogy bájtos vagy szavas az átvitel!

Máté: Assembly programozás

4. előadás

23

Betöltés **AL**-be illetve **AX**-be a (**DS:SI**) által mutatott címről (csak **SI** módosul):

LODSB ; **LOAD** String Byte

LODSW ; **LOAD** String Word

LODS **s** ; **LOAD** String (byte vagy word)

Tárolás az (**ES:DI**) által mutatott címre **AL**-ből illetve **AX**-ből (csak **DI** módosul):

STOSB ; **STORE** String Byte

STOSW ; **STORE** String Word

STOS **d** ; **STORE** String (byte vagy word)

Máté: Assembly programozás

4. előadás

24

Az alábbi utasítások beállítják a flag-eket

Az **(ES:DI)** és a **(DS:SI)** által mutatott címen lévő byte illetve szó összehasonlítása, a flag-ek **s – d (!!!)** értékének megfelelően állnak be.

CMPSB ; CoMPare String Byte
CMPSW ; CoMPare String Word
CMPS d,s ; CoMPare String (byte vagy word)

Az **(ES:DI)** által mutatott címen lévő byte (word) összehasonlítása **AL**-lel (**AX**-szel), a flag-ek **AL – d** illetve **AX – d (!!!)** értékének megfelelően állnak be.

SCASB ; SCAn String Byte
SCASW ; SCAn String Word
SCAS d ; SCAn String (byte vagy word)